

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัยโดยทั่วไป

การวิจัยเกี่ยวกับชาวเขาตามโครงการทดลองฝึกอบรมผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขาของแผนกวิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดลองวิธีสอนวิชา สุขศึกษา โดยใช้แนวทางการฝึกหัดครูตามหลักสูตรพิเศษของโครงการฝึกอบรมผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขา เพื่อทดลองใช้แบบเรียนวิชาสุขศึกษาที่สร้างขึ้นสำหรับเด็กชาวเขาของแผนกวิชาประถมศึกษา และเพื่อสร้างคู่มือครูสำหรับแบบเรียนดังกล่าว เพื่อให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ความสามารถเป็นผู้ช่วยเจ้าหน้าที่พัฒนาและส่งเสริมชาวเขาด้านการศึกษา หรือเป็นผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขาตามเฝ้าของต้นในหมู่บ้านชาวเขา ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาขาดครูสอนเด็กชาวเขาโดยตรง และยังจะช่วยแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ การปกครอง การเมืองและการอนามัยอีกด้วย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยว่า การฝึกอบรมผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขาซึ่งใช้แบบเรียนและคู่มือครูที่สร้างขึ้นจะช่วยให้ผู้รับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น และมีความสามารถในการสอนเด็กชาวเขาได้ โดยความรู้และความสามารถดังกล่าวก่อน และหลังการฝึกอบรมมีความแตกต่างกันในทาง นิทาน (Positive) ในการวิจัยครั้งนี้ กองส่งเสริมชาวเขา ได้คัดเลือกชาวเขาจากจังหวัดต่าง ๆ 11 จังหวัด จำนวน 55 คน เป็นพระภิกษุ 5 รูป สามเณร 25 รูป และฆราวาส 25 คน มารับการอบรมและอยู่ประจำตลอดระยะเวลา 3 เดือน ณ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขา ตำบลบ้านแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย หลักสูตรพิเศษ หนังสือแบบเรียน แบบทดสอบคู่มือครู แบบการให้คะแนนการฝึกสอน แบบนิเทศการสอนแบบปรนัย (ระบบของแฟลนเคอร์ส) และแบบประเมินผลหนังสือแบบเรียน

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยไปทำการทดลอง ณ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมชาวเขา ตำบลบ้านแม่เหาะ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นเวลา 3 เดือน ได้ทำการสอนและเก็บข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนประเมินผลการวิจัยเป็นระยะ ๆ แล้วได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ หากหาทางสถิติ ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. พัฒนาการของผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งแบ่งออกเป็น

1.1 พัฒนาการด้านวิชาการระหว่างการฝึกอบรม ผู้รับการอบรมมีความก้าวหน้า และมีพัฒนาการทางความรู้ ทักษะและทัศนคติ เป็นที่น่าพอใจ

1.2 สัมฤทธิ์ผลทางด้านการฝึกอบรม ผู้รับการฝึกอบรมมีความก้าวหน้าและมีความสามารถเพิ่มขึ้นเป็นที่น่าสนใจ สอดคล้องตามความมุ่งหมาย เพราะจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการฝึกอบรมมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .01 คะแนนเฉลี่ยก่อนการฝึกอบรม 31.11 และคะแนนเฉลี่ยหลังการฝึกอบรมสูงขึ้นเป็น 41.4

1.3 ความสามารถในการฝึกสอน ผู้รับการฝึกอบรมมีความสามารถในการฝึกสอนโดยทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ดี

2. ความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและความสามารถในการฝึกสอน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล หากความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและความสามารถในการฝึกสอนวิชา สุขศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ที่ระดับความมีนัยสำคัญที่ .01 แสดงว่าสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและความสามารถในการสอนมีความสัมพันธ์กันในเชิงนิมิต

(Positive)

3. การประเมินผลแนวความคิดเห็นของผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนปรากฏว่าผู้รับการฝึกอบรมเข้าใจเนื้อหาวิชาที่ใดฝึกไปแล้วจัดอยู่ในเกณฑ์ดี

4. การประเมินผลแนวความคิดเห็นของผู้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอนว่าสอนได้หรือไม่ได้ ปรากฏว่าพื้นฐานการศึกษาและสภาพของผู้รับการอบรมไม่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการสอน

ปัญหาและขอเสนอแนะ

ผู้วิจัยได้ประสบปัญหาทางประการจากการวิจัยในโครงการทดลองฝึกอบรมผู้ช่วยครูสอนเด็กชาวเขา ณ ศูนย์พัฒนาและส่งเสริมอาชีพชาวเขา อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งนอกจากจะเป็นอุปสรรคทำให้การฝึกอบรมไม่สะดวกเท่าที่ควรแล้วยังจะส่งผลกระทบต่อทะเล้นผลการวิจัยอีกด้วย ดังนั้น จึงควรได้แก้ไข ปรับปรุง เพื่อผลการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. การรายงานตัวของผู้รับการฝึกอบรมล่าช้ากว่ากำหนด มีบางคนมาล่าช้าเกือบหนึ่งสัปดาห์ นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนแปลงตัวสามแถวบางรูป ทำให้เกิดความยุ่งยากในการแบ่งกลุ่มและทำให้เสียเวลาในการสอบข้อสอบเสริมโดยใช่เหตุ ดังนั้นจึงควรกำหนดตัวผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้แน่นอนและให้เขารายงานก้าวหน้าตามเวลาที่กำหนด
2. พื้นความรู้วิชาสามัญของผู้รับการฝึกอบรมมีความแตกต่างกันมาก (ป.4 - ม.ศ.3) นอกจากนี้ยังเป็นปัญหาในคานาให้การฝึกอบรมแล้วยังส่งผลกระทบต่อแผนสัมฤทธิ์ผลด้านวิชาการและการฝึกสอนด้วย ฉะนั้น จึงควรคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรมในแต่ละรุ่นไม่ห้มความแตกต่างในด้านความรู้มากนัก เช่น รุ่น ป.4 - ป.7 หรือ รุ่น ป.7 - ม.ศ.3 และจะเป็นการดียิ่งที่เดียวถ้าสามารถคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรมในรุ่นหนึ่งๆใหม่พื้นฐานการศึกษาอยู่ในระดับเดียวกัน จะทำให้การฝึกอบรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. อายุของผู้รับการฝึกอบรม ผู้รับการฝึกอบรมบางคนมีอายุน้อยเกินไป ทำให้มีปัญหาในการเรียนและการฝึกสอน กล่าวคือ ขาดความกล้าเมื่อเรียนร่วมกับผู้ที่มีอายุมากกว่า มีความรับผิดชอบน้อยและขาดความมั่นใจในการออกฝึกสอน เพราะอายุน้อยและมีประสบการณ์น้อย ดังนั้น รุ่นต่อไปจึงน่าจะคัดเลือกผู้รับการฝึกอบรมมีอายุตั้งแต่ 17 ปีขึ้นไป และนอกจากนี้ไม่ควรให้อายุของผู้รับการฝึกอบรมในรุ่นหนึ่งๆแตกต่างกันมากเกินไป
4. ปัญหาด้านสุขภาพของผู้รับการฝึกอบรม เนื่องจากมีผู้รับการฝึกอบรมบางคนมีสุขภาพไม่สมบูรณ์ เช่น เป็นโรคติดต่อที่ร้ายแรงจึงได้เข้ารับการฝึกอบรมด้วย นอกจากนี้จะ

ทำให้ประสิทธิภาพในการฝึกอบรมไม่คุ้มค่าเท่าที่ควร เพราะจะต้องขาดเรียนบ่อย ๆ เพื่อรักษาตัวและยังเป็นการแพร่เชื้อโรคไปสู่ผู้รับการฝึกอบรมคนอื่น ๆ อีกด้วย เนื่องจากจะต้องทำงานคลุกคลีกับคนอื่นและอยู่ในบ้านพักร่วมกับคนอื่นตลอดเวลาฝึกอบรม ฉะนั้นในการฝึกอบรมรุ่นต่อไป ผู้ที่จะเข้ารับการฝึกอบรมทุกคนจะต้องผ่านการตรวจร่างกายจากแพทย์เสียก่อน

5. การประสานงานระหว่างผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่กรมประชาสงเคราะห์ที่มาปฏิบัติงานในโครงการนี้ ควรจะได้มีการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อทำความเข้าใจแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและวางแผนงานร่วมกันก่อนที่จะถึงกำหนดเวลาฝึกอบรม นอกจากจะทำให้การวิจัยมีประสิทธิภาพแล้ว ยังจะได้สร้างเสริมสมรรถภาพให้แก่ผู้รับการฝึกอบรมเพื่อปฏิบัติงานให้แก่ทางราชการได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

6. การใช้อุปกรณ์การสอน ยังมีการใช้วัสดุในท้องถิ่นน้อยไป จึงควรจะให้มีการนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ให้มากขึ้น โดยเชิญวิทยากรไปแนะนำ หรือส่งนิสิตที่มีความสามารถในทางศิลปการประดิษฐ์ต่าง ๆ ไปร่วมในการฝึกอบรมด้วย

7. การฝึกสอนของผู้รับการฝึกอบรม เนื่องจากผู้รับการฝึกอบรมแต่ละคนได้ฝึกสอนวิชาสุขศึกษากับนักเรียนจริง ๆ เพียงคนละ 1 ชั่วโมงเท่านั้น จึงไม่เป็นการยุติธรรมในการให้คะแนนและตัดสินว่า สอบได้ หรือ สอบตก ดังนั้น เพื่อให้งานวิจัยครั้งต่อไปสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ควรจะให้ผู้รับการฝึกอบรมได้ฝึกสอนวิชานี้อย่างน้อยคนละ 2 ชั่วโมง

8. วิชาสุขศึกษาเป็นวิชาที่จะต้องเน้นหนักในเรื่องการปฏิบัติจริงมากที่สุด ดังนั้น ผู้ที่มีความสนใจที่จะวิจัยวิชานี้ต่อไป ควรจะได้ศึกษาหลักสูตรพิเศษ เนื้อหาในแบบเรียน จัดทำโครงการสอนตลอดระยะเวลา 3 เดือน สร้างคู่มือครู ตลอดจนการเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งเน้นในเรื่องการปฏิบัติเอาไว้เป็นการล่วงหน้า รวมทั้งควรจะได้สอดแทรกสุขปฏิบัติเข้าไปในวิชาหรือกิจกรรมอื่น ๆ ของหลักสูตรด้วย จะช่วยให้การสอนวิชาสุขศึกษาแก่ผู้รับการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

9. การแบ่งกลุ่มผู้รับการฝึกอบรม ควรจะแบ่งออกใหม่มากกว่า 3 กลุ่ม เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ใกล้ชิดกับผู้รับการฝึกอบรมมากขึ้น เพราะจำนวนผู้รับการฝึกอบรมแต่ละกลุ่ม น้อยลง นอกจากนี้ เหนือในการพิจารณาการแบ่งกลุ่มควรพิจารณาจากคะแนนวิชาหลัก เช่น ภาษาไทย สังคมศึกษา วิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์

10. จำนวนของผู้รับการฝึกอบรม ซึ่งมีทั้งฆราวาส พระภิกษุและสามเณร แต่จำนวนพระภิกษุสามเณรเป็นมากกว่าฆราวาส ทำให้การจัดกิจกรรมบางอย่างเกี่ยวกับการเรียนการสอนไม่สามารถดำเนินการไปถวายได้ รวมทั้งความยุ่งยากในการจัดการวางเวลาฝึกสอนอีกด้วย เพราะพระภิกษุสามเณรต้องฉันภัตตาหารในเวลา 11.00 – 12.00 น. ควรกำหนดจำนวนพระภิกษุสามเณรให้มีส่วนน้อยกว่าฆราวาส อย่างไรก็ตามถ้าพิจารณาถึงการลบล้างไปปฏิบัติงานในระยะสั้นของพระภิกษุสามเณรแล้ว ก็น่าจะส่งผู้รับการฝึกอบรมที่เป็นฆราวาสแทน

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย